

25 lat funkcjonowania linii Z i przewoźnika P.A. Gryf w gdyńskiej komunikacji miejskiej 1996-2021

Linia pospieszna Z została uruchomiona 30 września 1996 r. z Żukowa, z pętli przy Urzędzie Gminy, do Gdyni do Dworca Głównego PKP. Trasę linii poprowadzono ulicami: Gdańską, Gdyńską, Armii Krajowej – przez pętlę przy dawnym Poldrobie do ul. Gdyńskiej i dalej przez Małkowo, Miszewo, Tuchom i Chwaszczyno do Gdyni, gdzie wyznaczono ją ulicami: Chwaszczynską, Wielkopolską, al. Zwycięstwa, Władysława IV, Jana z Kolna i pl. Konstytucji (z powrotem Wójta Radtkego, 3 Maja i Armii Krajowej).

Obsługę linii powierzono przewoźnikowi Przewozy Autobusowe Gryf, któremu ZKM w Gdyni wyznaczył do numeracji pojazdów początkową cyfrę 7 jako identyfikacyjną.

Początkowo na linii eksploatowano dwa autobusy standardowe (jednoczłone): marki Ikarus 260 nr 7751 i Jelcz M11 nr 7752, które obsługiwały jedno dwuzmianowe zadanie przewozowe, liczące 6 par kursów w dni powszednie i w soboty, wykonywanych w godzinach 6-22 i 5 par kursów w niedziele – w godzinach 9-22.

Już na początku 1997 r., z dniem 15 stycznia, zmieniono rozkład jazdy na linii Z – wprowadzając do jej obsługi drugi autobus w ruchu, kursujący tylko w dni powszednie w godzinach szczytów przewozowych. Był to pojazd marki Autosan o numerze inwentarzowym 7753. Liczba kursów wykonywanych na linii w dni powszednie wzrosła do 18 (do 9 w każdym kierunku). Jeszcze w tym samym roku, z dniem 18 listopada, uruchomione zostały 4 dodatkowe kursy (po 2 w każdym kierunku) wykonywane przez midibusy marki Ottoyol. Kursy z Żukowa odby-

wały się w dni powszednie w szczycie porannym, natomiast do Żukowa jeden był realizowany późnym popołudniem, drugi – wczesnym wieczorem. Były to kursy realizowane przez pojazdy obsługujące w ciągu dnia sopocką linię 185.

W 1998 r., z dniem 20 czerwca, **na okres sezonu letniego, wydłużono trasę linii Z do Borowa, przede wszystkim w celu zapewnienia dojazdu nad jezioro Sitno.** W kolejnych latach sezonowo linia funkcjonowała także na przedłużonej trasie do Borowa, z tym, że od 2002 r. już tylko wybranymi kursami.

W 2000 r., z dniem 6 stycznia, zwiększono liczbę kursów na linii Z o cztery. Dwa z nich były wykonywane w szczycie porannym z Żukowa do Gdyni, jeden w szczycie popołudniowym w tej samej relacji i kolejny w tym samym okresie w odwrotnej relacji. Jednocześnie dwa kursy w szczycie porannym skrócono do pętli przy Euromarkecie w Gdyni (obecnie pętli Karwiny Nowowiczlińska). Wykonywały je midibusy. Łącznie liczba kursów wzrosła do 28, w podziale na: 15 z Żukowa i 13 do Żukowa.

W tym samym roku, z dniem 21 lipca, w rezultacie wygranej postępowania przetargowego, **w obsłudze linii Z pojawił się drugi przewoźnik, a mianowicie PKS Gdańsk.** Przedsiębiorstwo to zastąpiło P.A. Gryf we wszystkie dni tygodnia na zadaniu całodziennym i ponadto w dni powszednie na jednej parze zadań szczytowych. **W rezultacie zadanie całodziennie zaczęło być wykonywane po raz pierwszy na linii Z pojazdem niskopodłogowym.** Był to autobus marki Den Oudsten nr inw. 1016. Ostatnią zmianą w obsłudze linii Z w 2000 r. było uruchomienie, z dniem 24 listopada, 2 dodatkowych kursów, co zwiększyło ich liczbę do 30.

W 2001 r., z dniem 12 lutego, w rezultacie wzrostu liczby kursów do 36, w obsłudze linii Z, pojawił się na krótki okres nowy przewoźnik – PKS Wejherowo, który wprowadził do eksploatacji pierwszy na tej linii autobus przegubowy. Był to pojazd średniopodłogowy, który wykonywał 6 kursów (po 3 w każdym kierunku) w szczytach przewozowych. **Zadanie realizowane przez PKS Wejherowo przejął jeszcze w tym samym roku, z dniem 3 września, PKS Gdańsk – pierwszym na**

linii autobusem przegubowym niskopodłogowym.

W 2002 r., z dniem 1 września, **uruchomione zostały na linii Z pierwsze całoroczne kursy na przedłużonej trasie do Borowa:** dwa do Gdyni w szczycie porannym i dwa z Gdyni w szczycie popołudniowym. Kursy do Borowa zostały ostatecznie wyeliminowane z rozkładu jazdy tej linii 2 marca 2020 r.

W 2003 r., z dniem 9 czerwca, P.A. Gryf przejął obsługę we wszystkie dni tygodnia zadania całodziennego autobusem standardowym niskopodłogowym i w dni powszednie jednej pary dodatków od przedsiębiorstwa PKS Gdańsk autobusem przegubowym średniopodłogowym. Przedsiębiorstwo to dalej wykonywało jedno zadanie w szczycie porannym i jedno w popołudniowym, eksploatując jedyny na linii autobus przegubowy niskopodłogowy. W następnym roku, z dniem 1 września, P.A. Gryf udało się przejąć ostatnie zadanie realizowane przez PKS i tym samym uzyskać ponownie status jedyne przewoźnika na linii Z.

W 2006 r., z dniem 21 lipca, P.A. Gryf do obsługi zadania całodziennego skierował autobus przegubowy niskopodłogowy. Tym samym na linii zaczęły kursować 2 takie pojazdy, co poprawiło standard świadczonych usług.

W 2008 r., z dniem 1 stycznia, uruchomionych zostało w soboty 6 dodatkowych kursów (po 3 w każdym kierunku) w godzinach 8-16. Wymagało to wprowadzenia do obsługi linii drugiego pojazdu. W rezultacie liczba kursów wzrosła do 18. W niedziele rozkład jazdy obowiązujący na linii Z został uzupełniony o 2 poranne kursy, co zapewniło funkcjonowanie linii w godzinach 6-22. **W 2008 r., z dniem 1 lipca, wycofane zostały z obsługi linii ostatnie pojazdy średniopodłogowe. Linia zaczęła więc być obsługiwana we wszystkie dni, a nie tylko w soboty i niedziele, wyłącznie przez autobusy niskopodłogowe.** W dni powszednie eksploatowano pojazdy niskopodłogowe wszystkich typów: przegubowe, standardowe i midibusy, w soboty i niedziele – wyłącznie przegubowe.

1998 r. Ikarus 260, nr. inw. 7751, P.A. Gryf. Gdynia, ul. Wielkopolska

2002 r. Den Oudsten B90, nr. inw. 1016, PKS Gdańsk. Gdynia, ul. Władysława IV

2006 r. Neoplan N4021, nr. inw. 7282, P.A. Gryf. Gdynia, ul. Władysława IV

2006 r. Mercedes-Benz O405N, nr. inw. 7095, P.A. Gryf. Żukowo, ul. Armii Krajowej

Przystanki na trasie linii Z (wrzesień 2021 r.)

